
POSITION PAPER OVER MAATREGELEN TEGEN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG, T.B.V. DE RONDE TAFEL MET DE VASTE KAMER COMMISSIE BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL OP 26 MAART 2018

Net als u, is de Dutch Relief Alliance (DRA) diep geschokt over de recente berichtgeving over seksueel grensoverschrijdend gedrag bij hulporganisaties. Het is onze missie als Dutch Relief Alliance om levensreddende hulp te bieden aan mensen in nood en de meest kwetsbaren te beschermen. Dat er in een aantal gevallen het omgekeerde gebeurt is, raakt ons diep en is onacceptabel.

Dag in dag uit werken duizenden hulpverleners ontzettend hard om ongelijkheid wereldwijd te bestrijden en slachtoffers van rampen en oorlogen hulp te bieden. Werk dat in tijden van langdurige conflicten, armoede, toename van hevige natuurrampen en met meer dan 65 miljoen mensen op de vlucht, belangrijker is dan ooit.

Juist in deze uiterst moeilijke en chaotische omstandigheden, waarin mensen zich in een zeer kwetsbare positie bevinden, is het van groot belang dat hulpverleners integer hun werk doen. Daarom mag van hulporganisaties verwacht worden dat ze alles doen om wangedrag te voorkomen, in geval van ernstige misstanden hard optreden en transparant zijn over wat er is gebeurd en welke maatregelen zijn genomen.

BESTAANDE MAATREGELEN

De primaire verantwoordelijkheid om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen ligt bij onze 16 leden. En zij besteden daar reeds veel aandacht aan. Alle DRA leden hebben zich gecommitteerd aan de [Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability](#) en hebben hun eigen integriteitsbeleid, meldingsprocedures en een gedragscode. Al onze leden hebben ook een reactie gestuurd naar aanleiding van de brief van Minister Kaag van 16 februari 2018, waarin zij hun preventie-, meldings- en sanctiebeleid en procedures uiteenzetten en verklaren de door de Minister gevraagde waarborgen na te streven.

EXTRA MAATREGELEN VAN LEDEN

Enkele DRA leden hebben extra maatregelen afgekondigd om de risico's op (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in te perken. Enkele voorbeelden van extra maatregelen zijn:

- het instellen van een **integriteitscommissie** die protocollen en beleid onder de loep neemt, toeziet op een adequate behandeling van

integriteitschendingen en een open cultuur promoot waarin meldingsbereidheid gestimuleerd wordt.

- het **aanscherpen** van gedragscodes, beleid en controles op naleving.
- het opvragen van een **Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)** voor alle medewerkers in Nederland die reizen naar programmalanden.
- het verbeteren van **aannamebeleid en referentiechecks** om te voorkomen dat personen die zich elders misdragen hebben, bij de organisatie in dienst komen.
- het **trainen** van eigen en partner personeel in humanitaire standaarden, gedragscodes en integriteitsbeleid.

ACTIES VAN DE DUTCH RELIEF ALLIANCE

Naast de individuele verantwoordelijkheid van DRA leden, nemen we ook als Dutch Relief Alliance aanvullende acties.

Ten eerste werken we actief samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Partos, SHO, Goede Doelen Nederland en CBF om tot een gezamenlijk actieplan Integriteitsbeleid Nederlandse humanitaire hulp- en ontwikkelingsorganisaties, te komen.

Ten tweede heeft de Dutch Relief Alliance een *Integrity Taskforce* opgericht dat de komende 2 maanden de volgende extra acties onderneemt:

1. alle DRA leden hebben zich gecommitteerd aan de Core Humanitarian Standard en hebben hun eigen integriteitsbeleid, meldingsprocedure en gedragscode. Het hebben en uitvoeren van een **integriteitsbeleid wordt onderdeel van de DRA-lidmaatschapsvereisten**. Criteria waaraan het integriteitsbeleid van de leden moet voldoen zullen opgesteld worden.
2. incidenten die binnen DRA Joint Responses plaatsvinden, zullen vanaf heden ook gemeld dienen te worden aan de penvoerder van de Joint Response en het DRA comité, zodat zij kunnen volgen of gemelde incidenten op een correcte en transparante wijze afgehandeld worden. **Deze additionele meldingsplicht zal contractueel vastgelegd worden.**
3. de leden van de DRA zullen in hun capaciteitsopbouwprogramma's voor eigen medewerkers en lokale partnerorganisaties **extra aandacht besteden aan integriteitsbeleid, meldingsprocedures en de Core Humanitarian Standard**. Hiermee willen we bijdragen aan het verder verminderen van de risico's op (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.
4. de DRA gaat onderzoeken of het mogelijk is **een sector breed persoonscertificeringssysteem in te voeren in combinatie met een beroepsregister**. Hiermee willen we de transparantie en accountability binnen de sector vergroten en voorkomen dat personeel dat zich misdraagt bij andere organisaties aan de slag kan. Voor dit haalbaarheidsonderzoek zullen we samenwerking zoeken met Partos, SHO, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en onze internationale koepels en allianties.

DILEMMA'S

In de discussie over misdagingen van hulpverleners en het vinden van passende en effectieve maatregelen is het belangrijk de internationale en lokale context mee te nemen. Lokale wetgeving, positie van vrouwen of de zwakke positie van autoriteiten kunnen van invloed zijn op de navolging van gemaakte afspraken, en ons onbedoeld voor dilemma's stellen. De oproep om lokale strafvervolging kan bijvoorbeeld betekenen dat slachtoffers nog meer beschadigd raken en in sommige landen zelfs slechter behandeld worden dan daders. Tevens kan lokale strafvervolging betekenen dat een dader gemarteld wordt, de doodstraf krijgt of een volgens Nederlandse maatstaven disproportionele gevangenisstraf krijgt opgelegd. Internationale privacywetgeving is een ander dilemma en obstakel om bijvoorbeeld een zwarte lijst van overtreeders samen te stellen en sector breed te delen.

SAMENWERKING IS KEY

Bovengenoemde dilemma's nemen niet weg dat we als sector hard aan de slag gaan om het wangedrag aan te pakken, transparantie te vergroten en de risico's op grensoverschrijdend gedrag te verminderen. Samenwerking tussen de internationale hulporganisaties, koepelorganisaties, donoren en ook de VN uitvoeringsorganisaties is cruciaal om tot adequate en breed gedragen oplossingen te komen. De DRA zal zich inzetten om hier een constructieve en daadkrachtige bijdrage aan te leveren.

OVER DE DUTCH RELIEF ALLIANCE

De Dutch Relief Alliance (DRA) biedt snelle en effectieve noodhulp aan slachtoffers van internationale humanitaire crises. De Alliantie is een samenwerkingsverband tussen 16 Nederlandse NGO's en het Ministerie van Buitenlandse Zaken dat ook zorgt voor de financiering van de hulpinspanningen. De DRA is momenteel actief in tien landen, waaronder Zuid-Soedan, Jemen, Syrië en Oekraïne. Elke organisatie brengt eigen noodhulpexpertise in, zodat partners elkaar aanvullen.

De DRA bestaat uit: CARE Nederland, Cordaid, Dorcas, ICCO en Kerk in Actie, Oxfam Novib, Plan, Red een Kind, Save the Children, SOS Kinderdorpen, Tear, Terre des Hommes, Stichting Vluchteling, War Child, War Trauma Foundation, World Vision, en ZOA.

Kijk voor meer (Engelstalige) info op www.dutchrelief.org